

50

LETNICO
obhaja letos
"Amerikanski
Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Rekla: Za vero in narod — za pravico in svetlobo — za boja do smrti

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

PERIODICAL DIV.
AUG 16 1941NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 158.

CHICAGO, ILL., PETEK, 15. AVGUSTA — FRIDAY, AUGUST 15, 1941

LETNIK (VOL.) L

Ameriški pacifizem pomaga Hitlerju - Odesa v nevarnosti

Neodločnost Amerike
ustvarja nezaupanje

Francija se je nagnila na nemško stran, ker je izgubila upanje, da bo Amerika sploh kedaj nastopila. — Hitler to izrablja v svojo korist. — Francozi, Španci in Portugalski so mnenja, da je ameriško mnenje paralizirano, zato se nagibajo k Hitlerju.

New York, N. Y. — Zelo obtežljivo piše poročevalec čikaških "Daily News" John Whitaker, ko v svojem članku pojasnjuje stališče Francije, ki se je popolnoma prepustila nemškemu uplivu in storila vse kar Hitler za Darlanovim hrbtom zahteva od nje. Med drugim piše: Upoštevač, da Amerika ni pri volji vstopiti v vojno, je maršal Petain odločil, da Francija postane "neizjavljena" zaveznica nazijske Nemčije. Kadar bo zdaj Hitler rabil Moroko in Dakar, mu bosta služila kot baze in svastika bo vibrala nad francoskim brodomjem.

Zbrane fraze starega maršala ne morejo zakriti bridke resnice, da je vsa moč sedanje Francije v rokah admirala Darlana, ki je zvest pristaš Hitlerja in zaverovan v njegovo zmago.

Japonska bo zdaj prihodnja sila, ki bo nastopila po ukazu Hitlerja, kadar bo rusko stališče postalo najbolj kritično. Ne bo dolgo, ko boste sledili Španca in Portugalska, omenja člankar. Nato bo Anglija stala sama proti vsemu svetu, v katerem so Združene države edina nevtralna dežela.

Francosko mnenje o Ameriki temelji na nemški podobi Amerike. To je, da Petain in Darlan vestno verjameta o Ameriki vse, kar so jima nartrobili Nemci. Namreč, da Amerika je na znotraj razdeljena in da je njena narodna volja paralizirana in da ni upati, da bi šla v vojno. Edino kar more administracija je, da daje pomoč Angliji.

Poročevalec pravi, da je govoril z večimi Francozi, Španci in Portugalski, ki so izražali posmehljivo mnenje o debatih ranju o podaljšanju vojaške službe v Ameriki. Od dežele, kjer je mogoče tako cincanje ni pričakovati, da bi posegla v vojno, so izražali.

Iz Londona poročajo, da bo Darlan izročil Tanizijo in Dakar Nemcem za vojno oporišča predno bosta minula dva meseca. Čudijo se generalu Weygandu, ki je sicer ostal še v uradu kot prokonzul francoskih posesti v Afriki, a zdi se, da bo zletel v prvi ugodni priložnosti, ko se ga Darlan in Nemci ne bodo imeli ničesar več bati.

Ta mnenja so sumljiva, zlasti mnenje o Združenih državah. Mogoče je to le pripravljena propaganda, ki naj potegne to deželo čimprej do odločitve, da vstopi v vojno, kar bo sicer morala prej ali slej.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

NAZNANILO NAROČNIKOM!

Ker je danes zapovedan cerkveni praznik Marijinega Vnebovzeta, naš list jutri ne izide, kar naj naročniki blagovolijo vzeti na znanje!

KAKŠNE DAVKE IMAJO ANGLEŽI

Chicago, Ill. — Urednik londonskega lista "Economist", je te dni govoril v Palmer House pred svetom za tujezemské zadeve in je razlagal, kakšne in kako visoke davke plačujejo Angleži. Dohodninski davek v Angliji znaša 50%; na višje dohodke je še nadvišni davek za višji zaslužek, tako da je v Angliji točasno manj kot 100 ljudi, ki bi imeli čistega letnega dohodka nad 20 tisoč dolarjev. Prodajni davek znaša 12%; licenca za srednje kare avtomobile stane v Angliji \$150. na leto. Samo davek na gasolin znaša v Angliji na galon 25c. Davek na dobiček korporacij je 100%. Pa je izjavil, da ljudstvo kljub temu varčuje ter da angleški narod mesečno prihrani 1500 milijonov dolarjev in vsestransko prispeva posebnih davkov za vojno. Kupovanje na obroke je v Angliji popolnoma jenjalo, ne da bi vlada prepovedala, ampak ker ni nič za dobiti. Avtomobilov, radijev, refrigeratorjev, je že zdavnaj zmanjkalo na Angleškem. Vsa industrija izdeluje le vojne potrebe.

ODSVETOVANJE POČITNIŠKIH IZLETOV V NEMČIJI

Berlin, Nemčija. — Nemške oblasti odsvetavajo počitniškemu izletu iz razloga, ker je na železnih promet preobilen. Drugi razlog je, so morska letovišča večinoma izpostavljena bombardiranjem sovražnih letal in so mnoga obrežja sploh prepovedana za kopanje. Gorski in deželski restorini, kjer so bili prej številni hoteli in izletniška poslopja, so pa vsa prenapolnjena z ranjenci, ki se zadnje čase bolj in bolj množijo, čim bolj divjajo boji na ruski fronti. Tako morajo Nemci prebiti počitnice doma radi danih razlogov.

VLADA DOLOČILA VIŠINO CEN ZA SLADKOR

Washington, D. C. — Direktor urada za kontrolo cen in življenjskih potrebščin Leon Henderson, je včeraj določil začasno stalno ceno sladkorju. Cena surovemu sladkorju je 3 1/2 cente. Cena na drobno pa je določena 5.8 centov za funt. V zadnji vojni, ko ni bilo urejene kontrole nad cenami se je sladkor po enih krajih prodajal celo tako visoko kot 30c. funt.

ITALIJANI POTOPILI ANGLEŠKO LADIJO

Rim, Italija. — Italijansko poročilo omenja, da so italijanski letalci potopili v vzhodnem delu Sredozemlja 2800 tonsko pomožno angleško ladijo. Obenem poročajo, da so italijanski letalci bombardirali pristanišče Said v Egiptu.

Južnim armadam
grozi zajetje

Kakor izgleda položaj zdaj, bodo Rusi primorani umakniti se iz Odesa. — S tem grozi zajetje Budennymovim armadam v Ukrajini. — Če pride do umika, bo mogoč edino po Črnem morju.

KRIŽEM SVETA

— Šanghaj, Kitajska. — Vlada Indokine v Hanoi objavlja uradno vest, da je vsak izvoz kakoršnegakoli blaga iz Indokine prepovedan, razun izvoza na Japonsko. Blago iz Indokine sme torej le na Japonsko in nikamor drugam.

— Versailles, Francija. — Hud vihar in nevihta sta divjala po vsej severni in zapadni Franciji pedsinočnim. V Versailles je vihar podrli spomenik v Lafayette Parku, ki je bil postavljen na čast ameriškemu generalu Pershingu.

— Houston, Texas. — Oblasti so tu aretirale R. E. Hudsona, na podlagi osumljenja, da je on oseba, ki je pred par dnevi poslal Southern Pacific železniški družbi grozilno pismo, v katerem je bila zahteva, da mora družba plačati \$25,000.00 ali pa bo pogrnjena v zrak železniška proga.

— Detroit, Mich. — Zvezne oblasti so zaprele tri osebe, ki so osumljene in obtožene sabotaže. Med temi je tudi neki Kaltschmidt, ki je bil že med zadnjo vojno v Ameriki zaprt in deportiran radi sabotažni prestopkov, baje kot član družbe, ki je podtikala dinamične bombe po raznih tovarnah.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

Rusija in Anglija
ponujate Turčiji pomoč

Ankara, Turčija. — Medtem, ko divjajo na ruski fronti srditi boji, se nemški agenti že trudijo deli v Iranu, da ustvarijo proti rusko in proti angleško fronto. Na stotine takozvanih nemških "turistov" je zadnje tedne prišlo preko Turčije v Iran. To so sami električni inženirji, propagandisti itd. Inženirji grade v Iranu sedem večjih radio postaj in pripravljajo deželo za svoje namene.

Angleški krogi so izsledili, da so Nemci na delu, da izvedejo okrog 22. avgusta državni preobrat v Perziji. Več nemških in iranskih častnikov je baje že pod ključem. Angleži so takoj vložili pri iranski vladi oster protest, tako tudi Rusi in zahtevajo, da Perzija takoj izžene vse nemške vtihoapljenne agente, če ne, groze, bodo Rusi in Angleži sami poskrbeli z oboroženim nastopom, da se to doseže.

Turški vladi v Ankari pa so se te dni približali angleški in

Iz stare domovine

Narod v Jugoslaviji, zlasti v vzhodnih delih Bosne, Hercegovine in severne Srbije v odprtem uporu goni Nemce. — Sabotažniki na delu tudi v Trstu in Primorskem. — Še druge dosedaj neobavljene vesti.

Narod se upira nasilnikom
(Najnovejša poročila Jugoslovanskega Kurirja)

Moskva, 8. avg. — (JK). — Radio javlja po vesteh iz Jeruzalema in Ankare, da se je po vzhodnih delih Bosne, Hercegovine, severne Srbije in Črne gore razmahnila prava velika narodna vstaja. Nemška okupacijska vojska, decimirana brez usmiljenja, se umika v večje kraje in more le z veliko težavo komajda obdržati v svoji oblasti glavnejše železniške proge. Četniki so na čelu narodu, ki uničuje in pleni hrano pa municijo švabskih vojakov.

Nemška vojaška ojačenja
v Srbiji niso zadostna

Ankara, 8. avg. — (JK). — Po 'tajinstveni' smrti nemškega gen. Schroedera, vojaškega guvernerja Srbije, so Belgijanci odprto pomagali in nudili pribežališča četnikom, ki so na Banjici, kar že na obronku Belgrade, poškodovali električno centralo tako, da ne more obratovati. Zastran tega je novi nemški vojaški guverner gen. Danckelmann naprtel mestu Belgradu osebni davek v znesku po 10 milijonov dinarjev.

Ta davek je bil izplačan v roku 48 ur. Toda nemške vojaške oblasti pa so se docela opekle pri poskusu razoroževanja. Vsega skupaj je prebivalstvo predalo komaj okoli 300 starih pušk. Pričakuje se, da bo vojska potem, ko dospo nadaljnja švabska ojačenja, poskusila izvesti razorožitev od hiše do hiše.

Nemci so bili potegnili skoro vse svoje bojne edinice iz Srbije ter jih poslali na rusko bojišče. Ali medtem so bili prisiljeni dovesti na koncu julija dve diviziji vojske iz Nemčije, ker si madžarske čete, ki so nadomestile odhajajoče Švabe, od strahu niso upale iz središč mest niti podnevi ne. Sedaj je gen. Danckelmann nujno zahteval, naj se mu pošlje najmanj še pet divizij nemške vojske — okoli 75,000 vojakov —, ker je narodna vstaja s četniki zasedla celo deželo in preti že s pokoljem posadk v večjih središčih.

Internacija škofa Dr. Rožmana in župana Adlešiča

Bern, Švica, 7. avg. — (JK). — Potrjuje se vest, da so nemške oblasti v Ljubljani priprle ljubljanskega rim. kat. knezoškofa dr. Gregorja Rožmana in ljubljanskega župana dr. Jurja Adlešiča.

Devet oseb ubitih zaradi sabotaže

Rim, 8. avg. — (JK). — Kakor javlja rimski radio, je imelo današnje izdanje rimskega lista "Popolo d'Italia" vest, da so se v Trstu in na

Primorskem primerila kazniva dejanja sabotaže. Mnogo brzojavnih in telefonskih žic je bilo pretrganih in več držav. naprav poškodovanih. Pri nekkih socijalističnih in jugoslovanskih skupinah so našli obilo orožja in bomb. Devet oseb je bilo včeraj ustreljenih v hrbet po hitri preiskavi in obsojbi nagle sodbe. Petero od teh je bilo Jugoslovancov, italijan. državljanov.

Težka prometna nesreča

Na Kralja Petra trgu v Mariboru se je splašil konj posestnika Marka Klemenčiča iz Metave, ki je dirjal okoli prometnega otoka. Pri tem je podrl železničarjevo vodo Ivano Pintaričevu, ki je obležala z zlomljeno nogo in težkimi notranjimi poškodbami. Konj je dirjal naprej proti Ruski cesti, kjer se je voz, ki ga je splašal konj vlekkel za sabo prevrnil. Enajstletni Ivan Klemenčič, ki je sedel na vozu, se je poškodoval na glavi in rokah.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Karel Erber, delovodja državnih železnic v pokoju star 74 let. — V Litiji je umrla Anica Bučar, trgovska pomočnica. — V Ljubljani je umrla Ljudmila Polak, absolventinja trgovske šole.

Opeklinam podlegel

Nekega večera so pripeljali reševalci v ljubljansko bolnico sedem letnega železničarjevega sina Petra Završka iz Most v Ljubljani in njegovega štiri-letnega brata Tončka. Otroka sta se doma podila po kuhinji, ko je eden po neprevidnosti prevrnil s štedilnika lonec vrelega mleka. Vrelo mleko se je otrokoma zlilo na glavo ter jima prizadejalo hude opekline tudi po prsih in rokah. Starejšemu so zdravniki rešili življenje, mlajši je pa po poškodbam podlegel.

Nesreča

Delavcu M. a. k. s. u. Nakstu iz Ljubljane, je padel debel hlood na nogo in mu jo zlomil. Morali so ga oddati v bolnico.

Po šipi je udaril

V bolnišnico je moral biti odpeljan 31 letni rudar Franc Bartol iz Kočevja. Doma je pri padcu udaril z roko po šipi tako silo, da si je prerezal žile in je bila nevarnost, da mu ne bi otekla kri.

Pod hloodom

Tridesetletni Rafael Rakovec iz Dolenje vasi v občini Selce nad Skofjo Loko je peljal po klanecu zvrhan voz hloodov. V polni vožnji pa se je skotalil z voza težak hlood in padel Rakovcu na nogo ter mu jo prelomil. Morali so ga odpeljati v bolnico.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1881. Izhaja vsak dan razen nedelje, ponedeljka in dnevo po praznikih. Izhaja in tiskal: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in tiskarne: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544	The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1881. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays. Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544
Subscriptions: Za celo leto \$5.00 Za pol leta 2.50 Za četrt leta 1.50 Za Chicago, Kanada in Evropo: Za celo leto \$6.00 Za pol leta 3.00 Za četrt leta 1.75 Posamezna številka 5c	Subscriptions: For one year \$5.00 For half a year 2.50 For three months 1.50 Chicago, Canada and Europe: For one year \$6.00 For half a year 3.00 For three months 1.75 Single copy 5c

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za sadno številko v tednu je čas do četrta dopoldna. — Na dopise ne odgovarja se ne oziroma. — Rokopisov predništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1905 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Bernard Ambrožič OFM.:

Jeremija na razvalinah

"KRI NI VODA"

Ravno je pred menoj poziv Mr. Roglja z naslovom "Kri ni voda". Besede so v njem, ki ne morejo biti bolj na mestu v naših dneh kot so. Človek bi mislil, da jih je mož vzel naravnost iz srea vsakemu Slovincu, ki so mu bile namenjene. Sodil bi, da v žilah vsakega Slovincu v naših dneh kri burno teče, naravnost vre in se vali k srcu z zaletom resnične notranje povodnji...

Ali naj od kraja razlagam, zakaj bi bilo česa takega pričakovati?

To menda v resnici ni potrebno!
Da, človek bi tako mislil. Toda ob branju Rogljevih priručnih in v srce segajočih besed sem pomislil na uvodnik, ki je bil — mislim — v dveh člankih priobčen v tem listu pred nekaj dnevi in se je izlil v nekaj obupen krik: Ljudje božji, zganimo se vendar...!

In mi še prihaja na misel dopis Mika Popoviča iz So. Chicago, ki je bil tudi nedavno priobčen v tem listu, in je povedal o naših Slovincih čudne reči...

In še to in ono mi prihaja na misel, kar sem sam osebnostno čul v teh mesecih turobe in žalosti, iz ust enega ali drugega Slovincu, kar se neverjetno ujema z besedami, ki so privrele na papir iz srea globoko čutečega Mika Popoviča in menda vendar v marsikaterem slovenskem srcu vzbudile — izpraševanje vesti...

In še dalje mi prihaja na misel, da sem bral v nekem drugem listu, pred nekaj tedni, da bi morale biti cele strani današnjega našega tiska napolnjene z razpravami o nesreči domovine, z našimi dolžnostmi v teh časih groze, z medsebojnimi opominji glede pomoči in tako dalje.

Ko pri vsem tem opazam, da gre vse naše življenje naprej zelo zelo po starih, izrabljenih in porjavelih kolesnicah — pa naj se oziram v živo življenje naših ljudi ali naj pa pregledujem naš tisk, kolikor mi je na razpolago v mojih sedanjih življenjskih okoliščinah...

... se me poloteva dvom nad resničnostjo starega pregovora, v katerega, hvala Bogu, Mr. Rogelj še verjame, v resničnost pregovora, ki pravi, da kri ni voda.

Ce more naš narod v izseljenstvu ostati v teh dneh tako hladen in brezbrizen in zaverovan v svoje življenje od danes do jutri po vseh starih kolesnicah, ali ne boš začel premišljevat in se vprašati: Kje je naša kri, kam je odtekla, ali ni res postala navadna, morda celo nekoliko usmrjena — voda...?

In ko tako premišljuješ, si kar ne moreš pomagati, da ne bi segel po peresu in se z njim zagnal v to vodo in ne bi poskusil, če se vendarle da še razburkati iz te vode vsaj nekaj prave, žive, tople, človeške, slovenske — krvi...

Kdo mi daje, kaj mi daje, pravico do tega poskusa? Poglejmo!

Od cvetne nedelje sem do današnjega dne in Bog ve, kako dolgo še, ne more biti med nami človeka, ki bi pogledal nad temi razpravami in se začudil rekoč: Odkod se je nenadoma pojavil pred nami ta Jeremija na razvalinah...

Vsak čuti, da je napis na mestu, kakor so na mestu besede o Kalvariji, o razpetju na križu in tako dalje.

Kdo je ta Jeremija na razvalinah? Seveda nam prihaja na misel oni, iz čigar žalostink je Cerkev zajemala tiste dni, ko se je ravno vršila silna tragedija po sveti slovenski zemlji in se — ugnezdila na njej.

Tisti Jeremija nam je dandanes le še — podoba. Imamo pred lastnimi očmi živega Jeremijo, ki ni posamezna oseba, ampak ves naš narod. Ves naš narod, pa naj bo tam "doma" ali kjerkoli na svetu — vsaj tako bi človek pričakoval. In kaj drugega moreš pričakovati od Jeremije ko to, da poje žalostinke? Ne zgolj žalostinke, ki parajo srce, pred vsem žalostinke, ki kažejo na vzroke, odpirajo pogled v bodočnost, bičajo preteklost, celijo rane.

Tako bi si človek predstavljal Jeremijo na razvalinah slovenske domovine. Saj je bil tak tudi Jeremija na razvalinah porušenega Jeruzalema. Ni samo jok, odkrival je rane, klical k razmišljanju, opozarjal k požrtvovalno-

sti, pozival k zatajevanju, razburkaval je kri — kar je vse povabil v eno besedo: Pokora!

Morda ta beseda ni dobrodošla, ker diši po misijonu. Naj bo tako ali tako, res smo vajeni drugih in drugačnih besed v dnevnem časopisu, ki pa končno pomenijo precej isto stvar — saj zatajevanje, požrtvovalnost, akcija, dar: vse to prav lahko pride pod isto besedo, če hoče kdo razumeti.

Jeremija je tedaj ves slovenski narod. Ti, ki bereš, jaz, ki pišem, oba sva po en drobec tega istega naroda. Če nama kri v žilah še ni zvođenela, se nova vsak po svoje nujno udeležila te ogromne jeremijade našega naroda v sedanjih dneh.

Ti boš morda samo govoril, prav tako bi utegnil napraviti tudi jaz. Toda če svoje misli, izgovorjene ali neizgovorjene, tu pa tam vržeš tudi na papir in skušaš spraviti v tisk, imaš kot drobec prežalostnega slovenskega Jeremije vso pravico k temu in ni na svetu sile, ki bi ti bila upravičena reči: Umakni se, kaj se vtikaš v to reč, ki je prav nič ne razumeš.

S tem, da si se "pojaviš" v javnosti s svojimi misli, morda ne boš drugega dosegel kot podal dokaz, da še veruješ v pregovor, da kri ni voda. Morda boš samo to dokazal, da je v tvojih žilah še topla, rdeča, živa, slovenska kri...

In zdi se, da je dandanes že samo to nekaj velikega in nekaj vrednega, zakaj po mnogih znakih teh velikih zgodovinskih dni bi utegnil kdaj pozneje opazovalec, ki mu ne bo treba prevelike mere bistroglednosti, priti do zaključka, da smo v resnici že po veliki večini — zvođeneli... Pa niti ne samo v svojih žilah in v svojih srcih — zvođeneli celo v svojih glavah... (Dalje prih.)

ČASTITEMU G. PATRU KAZIMIRU V POZDRAV IN MAL APEL NA NJEGOVE PRIJATELJE!

Chicago, Ill.

Kot prijatelja č. g. patra Kazimirja Zakrajšeka, me je siroči, ko sem prišel z dela zelo razveselila kratka novica v "A. Slovincu," da je dospel naš bivši župnik in voditelj srečno čez morje v Ameriko, iz žalostne in zmedene Evrope. Hvala Bogu, da se je rešil, kajti biti zdaj v Evropi in posebnost tam, kjer imata oblast nemški nazizem in italijanski fašizem, je pravi pekel. Saj čitamo, kako na stotine in stotine raznih voditeljev gnije in umira po ječah in koncentracijskih taboriščih, kamor jih mečejo naziji in fašisti.

Ni šala na stara leta biti begunec in mi vsi, ki tega še nismo doživeli na lastni koži sploh ne vemo, kako hudo je to. Častiti gospod Kazimir Zakrajšek je gotovo prišel ves izčrpan, fizično, še bolj gmotno. Zato upam, da mi ne bo zameril nihče, da med tem, ko blagega zaslužnega misijonarja in župnika pozdravljam ob njegovem prihodu v Ameriko iz žalostne Evrope, tudi obenem apeliram na vse njegove stare znance in prijatelje, da se ga spomnijo, katerim mogoče po možnosti s kakim prispevkom, da se gospodu vsaj malce pomore ob njegovem prihodu v Ameriko. V to se nikogar ne sili, le skromen apel je na njegove prijatelje, ki morejo kaj pomagati v ta namen. Podpisani bom zbral te prispevke in jih izročil č. g. gospodu v imenu njegovih znancev in prijateljev, kar mu bo gotovo v veliko pobudo in mu

bo gotovo dalo navdušenja in mu dvignilo duha, da med tem, ko je vsled žalostnih razmer v domovini bil primoran na pot, je našel v tej novi domovini še zveste svoje prijatelje in znance. Prispevke bo sprejemal tudi list Am. Slovinc in jih bo mešni izročil, če bi v ta namen hotel kdo od zunaj po Ameriki prispevati kaj v ta namen.

Vsem že v naprej iskrena hvala. Došlemu č. gospodu iz domovine, ki jo je zdaj za sužnjal naš sovražnik, pa klidem iskreno dobrodošlico in čimprej mogoče na svidenje v Chicagi!

Leon Mladič, predsednik Dr. Najsv. Imena 1941 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Dne 26. julija, to je na dan sv. Ane, sta bila poročena v cerkvi sv. Roka Miss Christina Furar in Kemet Weijand iz Peru, Ill. Poročne obrede so opravili domači g. župnik Father Cagran, OFM. Poroka se je vršila s sv. mašo ob 8 uri. Miss Frances Mrežar je zaigrala pri sprevodu v cerkev nekaj prav lepih in sestra Miss Emilia Mrežar jima je pa prav ljubko zapela Ave Maria. — Nevesta je hčerka tukaj poznane Mrs. Mary Furar. Poročna slavnost se je vršila na njih domu. — Novoporočencema želimo vso najboljšo srečo in božjega blagoslova v novem zakonskem stanu.

Dne 31. julija smo položili k večnemu počitku rojaka Mr. Antona Kastigarja. Mož je bil lehal več mesecev. Pogrešili ga bomo, ker on je storil veli-

ko dobrega. Mož je bil tajnik treh društev in sicer društva sv. Družine št. 3, DSD, društva sv. Barbare št. 3, JSKJ. in društva Najsv. Imena. Poleg tega je bil tudi odbornik naše slovenske cerkve sv. Roka. Pogreb je imel v oskrbi Mr. Charles Shimkus, domači pogrebni zavod. Udeležba na pogrebu je bila velika. Poleg rodnikov in številnih članov in članic omenjenih društev ga je še veliko rojakov spremljalo na zadnji poti. Udeležili so se sv. maše, katero so darovali za pokojnega č. g. župnika Rev. Jožef Cagran. Po končani sv. maši zadušnici se je vršil sprevod na katoliško pokopališče sv. Vincencija. Pokojni zapušča soprogo in več otrok. Naj v miru počiva, prizadeti družini pa naše sožalje.

Dne 17. avgusta bomo pa imeli, po domače povedano, ženjenje ali (posvečanje) v cerkvi sv. Roka. Ta dan bomo imeli velik piknik v senci po lepimi košatimi hrasti na Mr. Joe Gregorichin prostorih. Vsi veste, kje je ta prostor, da je na North of Peru Illinois Shutting Park. Na ta piknik ste prav prijazno povabljeni vsi Slovenci. Dovolj bo razvedrila za vse in tudi okrepčila ne bo zmanjkalo. Udeležite se tega piknika, saj je tak piknik vendar samo enkrat na leto. Ves čisti dobček pojde za našo slovensko cerkev sv. Roka. — Torej nasvidenje na pikniku!

Meseca julija je obiskala našo naselbino rojakinja Mrs. Mary Planinšek. Ustavila se je pri svojih ožjih prijateljih pri Mr. in Mrs. Math Kostelo. Ta žena je prišla od daleč, namreč iz Clevelanda, Ohio. — Dalje je bila tukaj v La Salle tudi Mrs. Rozi Neurath, tudi iz Clevelanda, ki je obiskala družino Mr. in Mrs. Andy Urbanch. — Hvala za obiske!

Mr. Anton Klopčič, naš priden sopevec-tenorist pri cerkvenem petju, je pa prav lepo popravil in prenovil svojo hišo, da sedaj v resnici izgleda, kakor da je nova. — Mr. Joe Bratte, basist pri cerkvenem zboru je pa svojo hišo med počitnicami tako lepo prebarval, da izgleda sedaj kot kak hotel. — Mr. Joe Peletič, tenorist v cerkvenem zboru, si je pa med počitnicami porč betoniral, da bo za slučaj če bi začele neba bombe deževati, pet družin imelo tam varno zavetje. — Mr. Fr. Ravnikar si je postavil tako peč, da bo grela vso hišo. — Mr. Fr. Struna je pa dal sezidati tako trdno garazo, da mu je nobena nevihta ne bo premaknila, kaj še le razdrila. — Naš mežnar, Mr. Anton Baznik je pa malo po strani gledal in poslušal ter si nazadnje rekel: Če drugi lalajo napravijo to in ono, zakaj bi pa jaz tudi kaj ne začel in je šel ter prebarval vso hišo, da jo je sedaj veselo pogledat. Tako vidite, so naši mladi rojaki precej dobro oživeli in si v tem letu veliko popravili in prenovili, da je kar veselje.

Nadalje naj omenim, da je bila v mesecu juliju poročena Miss Mary Struna, hčerka Mr. in Mrs. Fr. Struna. Izbrala si je fejšta fanta Mr. Stanislava

Gunia, ki je sin Mr. in Mrs. John Gunia, ki so živeli gori na 1224 Croast St. Poročni obredi so se vršili dne 12. julija v cerkvi sv. Roka, poročne obrede so pa izvršili Rev. p. Bonaventura, OFM. iz Lemonta, Ill., za pričjo sta pa bila Miss Emily Mrežar in Mr. Edward Struna nevestin brat. — Poročencema želimo, da bi ju vedno spremljal božji blagoslov in da bi živela v sreči in zadovoljstvu.

Poročevalec VELIK PIKNIK NA WILLARDU

Willard, Wis.

Tukaj na Willardu bo v nedeljo 17. avgusta popoldan in zvečer velik piknik in veselica vseh tukajšnjih starejših naseljencev. Stvar se bo vršila v dvorani.

Društvo sv. Družine in društvo Marije Pomagaj KSKJ sta se odločila, da enkrat prirede piknik in zabavo, ki bo v prvi vrsti za starejše Slovence tukaj na Willardu. Seveda, tudi mladina je nam dobrodošla, da se z nami razveseljuje. — Popoldne bo igrala Voivodskova godba v počast in zabavo vam starejšim. Pa tudi z raznovrstnimi okrepčili v am bo postreženo po vaši volji. — Imeli bomo tudi pečeno jaginje, poleg vseh drugih dobrot. — Zvečer za ples bo pa igrala Iskra Brother's Bohemian orkestra, ki bo pa bolj za mlade, pa se je bodo tudi starejši poslužili če bodo hoteli.

Torej ste vabljeni vsi, starejši in mladina, da pridete na piknik in zabavo v nedeljo 17. avgusta v dvorano. Zagotavljamo vam, da vam ne bo žal. S pozdravom in nasvidenje.

Mrs. Mary Gosar

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Danes ne bom pisal preveč na dolgo in široko, dasi bi imel veliko za pisati. Tudi s pikniki vas ne bom nadlegoval, ne o teh ki so že bili in ne o teh, ki še bodo in ne o novicah, dasi bi bilo zanimivo. To pride v enem prihodnjih dopisov na vrsto. Za danes sem se namenil, da vas vse farane cerkve sv. Jurija, zares, prav vse, povabim, da se udeležite farnega romanja v Lemont, Ill., ki bo v nedeljo 17. avgusta. To je naše letno farno romanje, ki smo ga pričeli kmalu potem, ko so oo. franciskani postavili malo cerkvico s oltarjem Marije Pomagaj. Če se ne motim, je bila naša fara med prvimi, ki je pričela s skupnim farnim romanjem k Mariji Pomagaj in od tedaj, tega je menda že 15 let, če ne več, smo se vsako leto na svojo nedeljo zbrali pri Marijinem oltarju, prav tako kot v starem kraju, ko smo mi in so naši dragi, pohiteli na Brezje. Menda ne bo odveč, če omenim, da je zadnje čase opažati med nami čedalje manj zanimanja za to lepo po- božno vajo, kar pa nikakor ni prav. Če kedaj, bi se morali le- tos prav vsi, še posebno z za- upanjem zateči k Mariji Po- magaj, se ji pokloniti in jo za- hvaliti za prejete milosti, ka- kor tudi jo prositi še nadaljne- ga varstva. Če kedaj, potrebu-

Dogodki

Smrtna kosa

Cleveland, O. — Po dolgi in mučni bolezni je tukaj izdihnil svojo dušo poznani rojak Anton Petek. Doma je bil iz Dolnjih Lazov pri Ribnici na Dolenjskem. Zapušča žalujočo ženo, ki se že 21 let nahaja v bolnišnici, tri sinove in eno hčer, v starem kraju pa sestro. Pokopan je bil iz cerkve Marijinega Vnebovzeta v torek 12. avgusta na Calvary pokopališče.

Piknik društva Vseh svetnikov

Lockport, Ill. — Tukajšnje društvo Vseh svetnikov št. 56, ZSZ priredi svoj običajni letni piknik v nedeljo 17. avgusta. Piknik v takozvanem "Groswood". Ta prostor je po večini vsem znan. Če pa kateri ne ve, naj vzame Broadway ali pa US 66 čisto do opekarne "Brick Yard", od tam pa zapadno na griček. Če bo lepo vreme, nam pripravljajni odbor obeta mnogo stvari, da bo vsem po želji ustrezno. — Rokjaki iz Jolieta, Lockporta in vseh bližnjih naselbin, se vabi- jo na ta piknik. — (Za obja- vo v sredini številki je poročilo prišlo prepozno. Op. uredni- štva).

Lep napredek fare sv. Kristine

Cleveland, O. — Kot se po- roča, je fara sv. Kristine v Euclidu kupila 10 akrov zem- ljišča za samo \$4000. Zem- ljišče se nahaja ravno čez ce- sto od cerkve. Kot pravi g. župnik Rev. Bombach, hočejo s tem zagotoviti fari možni razvoj v bodočnosti, kar je zo- pet lep del umnega gospodar- stva.

V bolnišnico

North Chicago, Ill. — V Ro- chester, Minnesota, v bolnišni- co se je podal iskat zdravlja tukaj dobro poznani rojak Mr. Math Suhadolnik, Sr. iz Wads- worth Ave. Prestal je težko operacijo in sedaj se mu zdravlje polagoma vrača na bolje. — Vsi njegovi sosede in prijatelji mu žele, da se do- dobrega pozdravi in se tudi skoro vrne med svoje drage na svoj dom!

jemo njenega varstva in pomo- či sedaj, ko svet stoka in ječi pod bremenom, kakorsnega še ni imel nad sabo. Strašne je- ne divjajo in tisoče nedolžnih žrtev pada dap za dnem. Če na vse to pomislimo in če se poleg tega spomnimo še na našo drago domovino, ki po pi- clih poročilih, ki so nam do- stavljena, prestaja muke in trpljenje ki si ga ne moremo predstavljati, bomo z odprtim srcem vsi od kraja pohiteli k Mariji Pomagaj in jo prosili varstva tudi za svoje drage v domovini. Po teh pičlih poroči- lih iz teptane domovine, je na- šim dragim zabranjeno se za- teči k edinemu viru milosti, k Mariji Pomagaj na Brezje na Gorenjskem, kamor je naš na- (Dalje na 3 strani)

NEZMOŽEN

(266)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Pšica je zadel Tarzana v lakot na občutljivo kost kar seveda ni bilo nič prijetnega za Tarzana.

Za streljanje z lokom, je treba dveh rok. Za ta čas je pa on imel samo eno sposobno za delo.

Zivci so ga skeleti, roka mu je omah- nila na stran, medtem...

... je pa divjak hitel proti njemu, da ga pokonča od blizu.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah **Sedež: Joliet, Ill.** Inskorp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naslovo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Frank Tushek, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemecich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepec, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Kebe, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlovich, 39 Winchell St., Sharnburg, Pa.
Mary Kovacic, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Demka, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Martin Dragovan, ml.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovencec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1941 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih posmrtnih, pokojinskih, bolniških in drugih izplačil denarne vrednosti do četrtn milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. drž. z ne manj kot 8 člani (cam) za odrasli oddelci. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 55 let. V mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blaginje, kakor tudi za razne operacije in poskodbine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 111.96% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno društvo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

ZA DRUGO POLOVICO KAMPANJE.

Vse večje ali manjše družbe in organizacije izdajo vsakega pol leta svoje račune, iz katerih se izprevidi kako so napredovale ali pa nazadovale v določenem času. Iz polletnega računa DSD. je razvidno, da je naša organizacija tekom minulih šestih mesecev dokaj dobro napredovala v finančnem oziru. Tudi v članstvu je bil napredek. Vse kaže njeno zdravo rast.

Lahko se pa z mirno vestjo reče, da bi bili s članstvom lahko nekoliko bolj napredovali, ako se bi bilo nas več za to stvar bolj zanimalo, da bi bili pridobili vsak nekoliko večje število novih članov (ic) za oba oddelka.

Se se spominjam kako smo bili vsi navdušeni za našo stvar na zadnji konvenciji lanskega leta. Po konvenciji pa je vse nekam zašlo nazaj v stari tir. Zdi se mi, da do sedaj še ni niti dobra desetina zborovalcev sodelovala v letošnji kampanji. To pa nikakor ni preveč veselo znamenje. Sicer še ni prekasno, kar imamo še več kot štiri mesece na razpolago, da zamujeno popravimo. Sklenimo zdaj, da bomo do konca leta vsak doprinesli svoj del, potem bo druga polovica kampanje pokazala mnogo lepši napredek. Oziroma se malo naokoli, da vidimo kako mnogi drugi nabirajo člane za svoja društva.

Začetkom leta sem obljubil \$10.00 posebne nagrade onemu članu (ici), ki bo privedel največje število novih članov (ic) skozi to leto. Upam, da bo dobil to nagrado kateri drugi član, ne jaz sam, ker bi mnogo boljše izgledalo na vse načine. Prav veselilo me bo, ako kdo drugi dobi mojo prvo in posebno nagrado.

Delavske razmere so zdaj mnogo boljše. Glavni odbor je na svoji polletni seji izobiljšal kampanjske nagrade. Zdi se bo plačevalo tudi več za porodno podporo. Tudi se bo društvom plačalo po 25 centov za vsakega člana mladinskega oddelka, da bodo lažje plačevali uradnikom za delo pri društvu. Čim večje število članov bo društvo imelo koncem leta, tem večjo vsoto bo dobilo. Vse to bo gotovo pomagalo za večje zanimanje. Samo vsi se moramo oprijeti dela takoj ko nastopijo hladnejši dnevi in večeri. Pa vztrajati moramo, ako tudi se nam morda zdi delo nekoliko naporno. Zavedajmo se, da delujemo za vsestransko dobro stvar, kar nam bo v korist in ponos.

Upam, da bo naša kampanja v drugi polovici leta, imela najlepši uspeh.

Z bratskim pozdravom,

JOSEPH KLEPEC, gl. blagajnik.

OD DRUŠTVA SV. LOVRENCA ŠT. 14, DSD.

East Pittsburgh, Pa.

Cenjene sestre in bratje zgoraj omenjenega društva. Ker se že delj časa nihče ni oglašil od našega društva, sem se jaz namenila da nekaj napišem. — Naš tajnik je kontraktor in kot tak tako silno zaposlen, da mu ni mogoče pisati in tudi drugi odborniki so zaposleni po tovarnah, da nimajo časa za pisanje.

V tukajšnji okolici je bila velika vročina že delj časa. Pa je tudi to prav, ker so naši hribočki vsi prav lepo zeleni in razcveteni, da človeku od vselej pri pogledu na to lepoto srce poskakuje.

Društva nam pa bolj slabo napredujejo, ker nam je nemogoče v tem kraju obdržati piknika, pa tudi veselice ne. Če to veste, pač lahko sami uvidite, kako je. Toda, to je

dobro, da se kolo časa vedno vrti naprej. Strpljivosti je treba in prav gotovo se bo še zaobrnilo, da bomo še veselili v zelenem gozdu, kakor smo bili prejšnja leta.

Sedaj naj pa opišem, kako smo se imeli v Pittsburghu, na jubileju društva št. 11, DSD. Mnogo hvala gre našemu tajniku in drugim odbornikom, ki so poleg drugega obilnega dela, obšli vse naše hribe in doline, da so nas zbrali skupaj. Na sv. Petra dan, ob deseti uri zjutraj smo se zbrali, pozdravljali drug drugega in nato je prišel naš pisani avtobus ter krenil z nami proti Pittsburghu. Na obrazih vseh navzočih ste pa mogli opaziti, da smo bili pripravljeni na sv. mašo. Nekateri so stiskali v rokah sv. rožni venec, drugi pa mašne knjige in tako smo bili bolj ti-

Slika kaže nemški tank, ki je ravno privozil v mesto Minsk v Belorusiji. Minsk se nahaja blizu prejšnje poljsko-ruske meje.

hi. Po kratki vojni smo že bili pred cerkvijo Matere božje. Ze od daleč smo videli, da nas je tukaj čakala velika množica tamošnjih članov društva. Sobratje in sestre so nas prav lepo sprejeli in nas spremili v šolsko dvorano, ki je poleg cerkve. Tajnik društva št. 11. je vse lepo vredil in kmalu smo krenili vsi skupaj v cerkev Matere božje k sv. maši, kjer je bilo prav lepo. — Naj še omenim, da je v cerkvi čakalo posebno mesto za društva, za kar hvala č. g. župniku Father Kebe. Pevski zbor je prav lepo prepeval, kar je vse navdušilo. — Po sv. maši smo šli v procesiji iz cerkve, med tem časom so pa zvonili tako lepo pritrkavali, da mi je prišlo na misel, kakor da slišim zvonove od Marije Zeljske pri Vinici. — Potem smo se zbrali v cerkveno dvorano, kjer naš je čakalo prav okusno kosilo ali banke. Prav gotovo ni bilo udeležencev, ki ni bil tukaj zadovoljen. Zato pa najlepša hvala vsem kuharicam in kelnercem za tako lepo postrežbo. Ko smo se v dovoljni meri poslužili podanih jedi, smo poslušali več govornikov, kateri so vsi imeli prav lepe in društvu koristne besede, vsi so govorili za večji napredek društva, kar jim želimo prav vsi udeleženci iz srca.

Anna Tomašič, članica

KAKO JE PRIŠLO MED NEMČIJO IN RUSIJO DO SOVRAŽNOSTI?

Hitler je odgovoril, da on to dobro razume, ampak stališče cerkve se ne sme umešavati v zadeve imperija. Vatikan, da je že tako njemu nasproten, da če je še par slučajev ali več v tej zadevi, bi dosti ne pomenilo. Poleg vsega, pa je Hitler povdaril, situacija je podvržena spremembam. Zadeva momenta je, da se prepreči načrte Anglije in Francije, zato je pakt s Stalinom potreben. Nato je še dodal, da pride lahko čas in najbrže bo, ko se bo ruskega prijateljstva lahko iznebiti. In takrat bo čas končnega obračuna.

S tega sestanka sta se Mussolini in Hitler hladno poslovila in razšla. Hitler je bil prepričan, da bo pakt s Stalinom nekaj velikega. Mussolini pa je odšel odločen, da v tisti kombinaciji ne bo imel nikakega opravka.

Potem je prišlo do Hitlerjevega in Stalinovega pakta. Svet se je močno začudil. Poljsko vprašanje je doseglo višek krize. Mussolini se je prizadeval, da bi prišlo do mirne poravnave, toda med tem je druga svetovna vojna že izbruhnila. Razmere med obema diktatorja so se precej ohladile. Mussolini se je potem v nekaj govorih čepiril, rožljaj sabljo, a samo toliko časa, dokler ni njegova vojska doživela poraza, potem je postal bolj tih.

Čez več mesecev potem je došel Hitler zopet na sestanek na gorski dvor v Berchtesgaden. Bil je mrzel zimski dan. Na

Po končanem programu banketa, smo se pa še malo pozabavali. Ob tej priliki sem se srečala z mnogimi Hrastovci, s katerimi se nisimo videli, odkar smo odšli v Ameriko. Ne morem popisati, kako sem bila vesela. Kako smo si podajali roke drug drugemu, skoro s solznimi očmi, od veselja, da se zopet vidimo po tako dolgem času. Toda, čas je le vse prehitro bežal in že je prišel, naš pisani avtobus. Morali smo se posloviti drug od drugega in od naših sobratov in sester ter se podali zopet proti našemu mestu East Pittsburgh. Ta pot je bila pa prav kratka, kajti čez pol ure smo bili že srečno v našem mestu. Ker smo imeli v svoji sredini Petra, nam pove, da moramo vsi v Hrvatski klub, da nas bo danes vse potrtal. Tako je tudi bilo. Naš tajnik pa pove, da ker imamo Petra, bo on Pavel, pa čeprav je Nikola. Tako sta nas ta Peter in "Pavel" prav lepo postrega, za kar jima najlepša hvala. Kmalu potem smo se podali vsak na svoj dom, s prepričanjem, da je prav lepo biti član in članica društva sv. Lovrenca. Zato pa rojaki in rojakinje, pristopajte v naše društvo in priključite se s seboj tudi svoje domače. — Najlepši pozdrav!

Anna Tomašič, članica

in Nemcem se ni posrečilo seči po Azorih. V teh okoliščinah in njih utisov sta se zopet v juniju sestala Hitler in Mussolini v Brennerjevem prelazu na Tirolskem.

Pooblaščen zastopnik francoske in španske vlade so bili navzoči pri tem sestanku, kljub temu, se o vsem tem ni nič počelo. Bil je to obširen posvet vojnega sveta otišča in tudi kar najbolj važen, ker na tem sestanku se je odločil in odobril napad na Rusijo.

Poročevalec omenja, da ko se je Hitler z vlakom pripeljal na Brenner, ga je tam čakal Mussolini s svojim štabom in ga je pozdravil s fašistovskim pozdravom. Bilo je več odličnih oseb zraven.

(Konec prihodnjic)

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani.)

rod s tolikim zaupanjem romani vsako leto. Kruta oblast naziv je cerkev zaprla in oskrbnike svetišča pognala. Ali si morete predstavljati hujšega udara za naše verno slovensko ljudstvo kot je ta, da mu je sedaj prepovedano zatekati se v varstvo Nje, ki je kraljica Slovencev, k Mariji Pomagaj na Brezje. Če bi bilo njim v domovini dovoljeno poročati na Brezje, sem prepričan, da bi pohiteli vsi, mnogi po golih kolenih, da bi bil ves prostor od Otočca do Brezja in Radovljice, natrpan vernega slovenskega ljudstva, ki bi s solzami v očeh zahvaljevalo Marijo za milost, da jim je dano zatekati se pod njeno močeno varstvo. Toda tega ni in zato naš narod trpi, ker mu je odvzeto to zadnje zatočišče. Ali nas to ne bo vzbudilo, da se bomo z vsem zaupanjem, še posebno letos zatekli k Mariji Pomagaj na ameriško Brezje in tam prosili za tako strašno teptano in bičano domovino? Zato pa vsi v Lemont v nedeljo 17. avgusta, da z molitvami zopet izprosimo domovini prostost in našim dragim mirno življenje na svoji lastni, s potom in krvjo prepojeni zemlji.

Malo pozno je to moje vabilo, vendar, še se lahko odločite za romanje tudi tisti, ki morda dosedaj niste imeli namena se tega romanja udeležiti iz enega ali drugega vzroka. Mnogi rojaki imajo svoje avtomobile. Ti naj bi vzeli s seboj svoje prijatelje; sami naj ponudijo prostor, ker marsikateri si morda ne upa vprašati, ker ne mara biti nadležen. Busa za letos, kolikor je meni dosedaj znano, ne bo. Vzrok je ta, ker smo predolgo dremali in odlašali. Pač pa bo na razpolago truck, za tiste ki ne boste mogli dobiti prostora na kakem avtomobilu, in seveda, če boste pravčasno na mestu in če ne bo pred vašim prahom truck že do vrha napolnjen. Odhod izpred dvorane bo ob 9 uri, zato pa bodite pri-

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1926 v Chicagu, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927 v državi Illinois

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 31st St., Lorain, Ohio.
Glavni Odbor—Supreme Committee
Predsednica—President
Mrs. Marie Prislard,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.
I. podpreds.—First Vice-President
Mrs. Frances Rupa,
19303 Shawnee Ave., Cleveland, O.
II. podpreds.—Second Vice-President
Mrs. Mary Coghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.
III. podpreds.—Third Vice-President
Mrs. Mary Shepel,
5 Lawrence St., Ely, Minn.
IV. podpreds.—Fourth Vice-Pres.
Mrs. Frances Raspet,
305 Spring St., Pueblo, Colo.
V. podpreds.—Fifth Vice-President
Mrs. Mary Kocjan,
6 Ash St., Calumet, Mich.
Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muster,
714 Raub St., Joliet, Ill.
Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Tomazin,
102 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Mrs. Mary Otoničar,
1110 E. 66th St., Cleveland, O.
Mrs. Mary Smotz Lenich,
609 Jones St., Eveleth, Minn.
Glavni Odbor—Supreme Committee
urednica in upravnica "Zarje",
Proslovni odelci—Educational Com.
Mrs. Albina Novak,
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.
Mrs. Frances Ponikvar,
1030 E. 71st St., Cleveland, Ohio.
Mrs. Frances Susel,
726 E. 160th St., Cleveland, Ohio.
Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio.
Mrs. Emma Shimkus,
717 Fifth St., La Salle, Ill.
Svetovalni in porotni odelci—Advisory Board
Mrs. Agatha Dezman, predsednica
649 So. 29th St., Milwaukee, Wis.
Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 707, Forest City, Pa.
Mrs. Rose Jerome,
214 Grant Ave., Eveleth, Minn.
Mrs. Agnes Mahovich,
9525 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Mrs. Olga Mirkovich,
2348 N. W. Roosevelt St.,
Portland, Ore.
Namestnica nadzornicam:
Josephine Seelye,
1232 Addison Rd., Cleveland, Ohio.

ZVEZIN DAN V LEMONTU

Zvezin dan, katerega je naša organizacija letos pridelila dne 20. julija v Lemontu, in sicer: drugič, se je sijajno obnesel. Lahko rečemo, da je ravno ta Zvezin dan, eden največjih dni naše organizacije in eden najpomembnejših dni v celotnem letu. Vsak, kdor je prišel ta dan v Lemont, je moral odnesti od tam najlepše utise.

Romarji so prihajali in naše članice od blizu in daleč, z avtomobili, busi in z vlaki. — Bili so romarji, ne samo žene in dekleta, temveč tudi njihovi možje in sinovi, ki so skupno z ostalimi člani v družini pohiteli na ameriško Brezje.

Udeležba je bila zelo velika in hvala Bogu za tako lepo vreme, ki nam ga je naklonil. — Videli smo tam buse iz Clevelanda, Ohio, kar dva, potem iz Indianapolis, Ind., Elm-hurst, Ill., So. Chicago, Oglesby, La Salle, Milwaukee, Wis., iz Joliet, kar trije busi in od drugod so prihajali. Dalje smo videli večje skupine iz Pennsylvanije pod vodstvom glavne uradnice Mrs. Anna Kameen, iz Sheboygana, Wis., iz Calumeta, Michigan, iz Ely, Minn., Hibbing, Minn., iz Aurora, Pullman, Rockdale, Illinois, East Chicago, Ind., Ottawa, De Pue, Granville, Ill. in Detroit, Mich., kakor tudi razni avtomobili iz različnih krajev in držav, ki se posamezni niti niso registrirali. Vendar, kakor je razvidno, so se naši rojaki in rojakinje v resnici potrudili od blizu in daleč. Zato ni prav nič čudno, da so se na tem prostoru, na teh naših ameriških Brezjah znašli sorodniki in prijatelji ter prijateljice, ki se niso videli nekateri že 15, 25 in celo 30 let. Da jim je pa bilo omogočeno se sestati skupaj, zato je skrbela posebna priprava med

popoldanskim programom, katerega bom pozneje opisala. Ta priprava je bila mikrofona, na katerega je bilo oglašano, da ta in ta oseba išče to in to osebo, ki naj se zgleda pri odru. V resnici so prihitali vsi tisti, ki so slišali svoje ime k odru in se tam po dolgih letih zopet sestali z znanci in prijatelji iz nekdanjih let. Taki spomini, kot so spomini na te sestanke, bodo udeležencem za vedno ostali v najlepšem spominu in taka prireditev kot je Zvezin dan, je za tako zbliznana najbolj primerna, kakor je tudi prostor najbolj pripraven.

Ker je bilo mnogo ljudi od daleč, so zato bili tam že večer prej. Drugi so prihajali zgodaj v jutro, da so opravili vsi versko dolžnost, prav po starokraj-ski navadi, kakor so to nekoč opravljali na Brezjah in drugih slavni božjih potih v domovini.

Na ta dan so bile kadetinje podružnice št. 20 iz Joliet, prvič v novih uniformah in tih je bilo 34 deklet in treh "masots". Bil je slikovit prizor, videti ta dekleta, ko so korakale pred novim semeniščem in u. n. nove uniforme so bile v pokornost vseh navzočih. Tudi dedice podružnice št. 20 iz Joliet v slovenskih narodnih nošah so prihitele, da prisostvujejo pobožnosti.

Ob pol desetih se je pričela procesija s semeniščniki na čelu, katerim je sledil Rev. Aleksander, ki je imel slavnostno pridigo. Dalje so se v dolgi vrsti uvrstile romarice in romarji vsak z napisi, v prvih vrstah glavne uradnice in sicer: glavna predsednica Marie Prislard, gl. blagajničarka Josephine Muster, gl. podpredsednica Frances Rupa, gl. nadzornica Mary Tomazin, Mary Otoničar in Mary Lenich, urednica "Zarje" Albina Novak, glavne uradnice svetovalnega oddelka Anna Kameen iz Forest City, Pa. ter Josephine Erjavec. Tem so sledile v procesiji pevke, članice podr. št. 20, katere so peale med procesijo razne Marijine pesmi, katerim so se pridružili tudi ostali romarji. Tem so sledile dolge vrste naših članic iz že zgoraj omenjenih krajev. — Prišedši pred groto so se kadetinje uvrstile okoli Marijinega kipa in oltarja, prav tako mladinski oddelci. Peto sv. mašo je daroval novomašnik Rev. Louis Ule, ki je sin tajnice podružnice št. 49, Mrs. Jennie Intihar in kateri je navzočim podelil svoj novomašni blagoslov. Pridigo so imeli Rev. Uran-kar, ki so v lepih besedah opisali romarjem pomen tega dneva. Njih pomenljive besede so ganile vse navzoče v dno srca ter privabile solze v oči nešteti. Med sv. mašo so pevke članice podr. št. 20 iz Joliet lepo peale latinsko mašo pod vodstvom Bill Todorovicha, sina članice podr. št. 20. Pele so zelo krasno in ko so zapele še nekaj Marijinih pesmi,

truku vsaj četrto ure prej, drugače ne vem če boste dobili prostor ali ne.

Vsi pojdim, poklonimo se naši Kraljici in jo prosimo, naj varuje našo zemljo in naš rod!

Novinar

PIKNIK DR. SV. DRUŽINE NA WILLARDU

Willard, Wis.

Članstvu našega društva naznanjam, da ima naše društvo sv. Družine št. 136.KSKJ. obnem z društvom Marije Pomagaj št. 174, KSKJ, piknik in ples v nedeljo 17. avgusta popoldne in zvečer, v društveni dvorani na Willardu. — Vljudno vabimo člane ter celo občinstvo, da se te prireditve udeležijo. Naš predsednik Mr. Trunkel nam je obljubil, da nam speče prav dobrega jancja. — Čisti dobiček gre za dvorano. Torej ne pozabite priti.

John Pernič, tajnik

(Dalje na 4. strani)

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

Na to Eriko Grubelnik sem mislil še, ko sem prišel malo prej domov. Čudno je, da sem si skoraj pravilno ustvaril njeno podobo, kakor sem lahko ugotovil pozneje.

V modrikasti luči zimske noči so romale moje misli tja doli v mesto. Tam sem videl mlado, plavalas dekdico, sedečo pri mizi, ki je gledala v svetilnico in sanjalarila o bližnji bodočnosti. Pred njo je ležalo pisanje od vlade, v njem pa je bil omenjen kraj, kamor naj bi šla v svojo prvo učiteljsko službo.

Kakšna sreča je bila v tem mlademu srču, koliko dobrih namisli in resnih sklepov v tej plavalasi glavici! Vse svoje mlado življenje, vso svojo moč je hotela posvetiti otrokom v tej vasi med gozdovi, hotela jim je biti učiteljica, mati, tovarišica v otroških igrah, hotela je doseči, da bi otroci v vroči ljubezni in v navdušenjem viseli na svoji "gospodični".

Na nič drugega ni mislila ko na svoj poklic, ne na žalost in veselje, na nevarnost in sovrastnost, ne na samotno zapuščeno in obupljivost, kar vse bo prišlo; mislila je le na svetli vzor, o katerem vzgojeslov pisatelji tako lepo pišejo in o katerem si je njeno lastno srce ustvarilo še mnogo lepšo sliko v zlatem okvirju.

TRETJE POGLAVJE.

Premišljevanje pri delu nekega drvarja. — Boltežarjevi ljubezenski dvomi. — O zaspanih po zimi in o pticah selikah.

Stari Grčar, ki mi seka sedaj drva, bi bil v velikem mestu ali pa tudi v kakšni vasi na ravnem nemogoč človek. Okrog ust in po licih mu bohotno raste rjavosiva brada, brazde na njegovem obrazu so tako globoke, da tisto malo vode, s katero se Grčar umije, nikoli ne pride v temne globeli teh goratih gub, temveč vselej izhlapi že na njih vrhovih, ali pa usahne že na njih pobočjih. Če bi mu morebiti kdaj hud nalič ure in ure šumel v robate namosti njegovega obraza in bi mu ga nato osušila veter in solnce, bi postal Grčarjev obraz mogoče kar čeden. Treba bi bilo prvotnih moči, da bi se to zgodilo.

In njegove roke! — Šel sem k njemu na dvorišče in sem rekel: "Dragi Grčar, rad bi vas malo gledal, ko sekate drva. Ne zato, da bi vas nadzoroval, Bog varuj! Saj vem, kako pridni ste. Toda v zabavo mi je, ko vas gledam pri delu, in drugega posla tudi ravno nimam."

"No," je dobrodušno zarenčal Grčar, "toda le pazite, da vam kako poleno ne prileti v vamp."

Z besedo "vamp" je mislil moj trebuh. Način, kako me je opozoril, ni bil vjuden, toda mislil je pošteno.

Opazoval sem njegove roke. Oblika rok je po mojih mislih podolgasta. Tudi Grčarjeve roke bi imele tako obliko, toda podolžna os ni tekla od zgornjega navzdol, temveč od leve na desno: njegove roke so bile namreč bolj široke ko dolge. Prste pa je imel take, kakor da bi mu jih bil privihal velikani. Kar je bilo odzeto dolžini, je prišlo v vozlih na dan, na členkih in hrbtu rok. Ti vozli so rdeče-modri, nekateri tresoč se, drugi utišanci. Po hrbtu rok se šopirijo goste kocine, ki pa so tu in tam oddrgnjene, odpraskane. Na koncu prstov

ni videti skoraj nobenega nohta, zato pa tembolj debela koža roženica. Zdi se, da je tudi dlan sama pokrita s tako kožo. Čudil sem se, kako je mogoče, da je taka roka sploh še toliko pregibljiva, da kaj poprime.

In kako je prišla! Če je ležal tam na tleh grob, zakoreninjen hrastov štor, ki je v stoletjih okamenel tako, da bi se ne omehčal, tudi če bi ga tisoč let namakal na dnu reke — Grčar ga je razkral v nekaj minutah v treske. Stal je pred njim majhen, zlezal je sam vase, s svojimi krivimi nogami, z drgetajočim hrptom, z udi, ki so se zdeli potegnjeni iz sklepov — in je vendar zamahnil kakor velikan. Veliko veselje je živelo v njem —

Tisto veselje, da bi se opreke premagal s svojo lastno močno. Veselje poveljnikovo, vrisk borečega se in zmagujočega umetnika sta s srečo drvarja Grčarja morebiti v sorodu. Le — kakor rečeno — bolj kakor senci — mnogo bolj kakor senci, in seveda še dolgo ne tako važna za svet je sreča Grčarjeva, kakor pa sreča drugih zmagovalcev.

Nisem se mogel odtrgati od tega drvarja. Sedel sem na hrastov štor, si prižgal cigaro in ponudil eno tudi Grčarju. Zarezal se je in vtaknil cigaro v hlačni žep. Nato sem ga vprašal, če bi morebiti rajši hotel kozarček žganja. Tedaj si je iz same hvalečnosti obrisal nos. Padovka je prinesla žganja, napravila s svetohlinškim zgražanjem "puh!" in odštorkljala v svojih cokolah nazaj v hišo. Grčar je gledal za njo in rekel: "Prismoda!" in po tej besedi, katero ji je privoščil, izpil žganje. Nato se je z novo močjo lotil svojega težavnega posla.

Pomislil sem na roke svojega prijatelja Ivana. Najlepše moške roke ima, kar sem jih kdaj videl. Če je moral igrati gosli pri koncertu, so priskočili na pomoč vsi mestni moški in ženski umetniki za nego rok. Zaradi rok! In zaradi modela! Slikarji so slikali njegove roke, podobarji so jih oblikovali; lastnica neke prodajalne za rokavice je pripovedovala vsakemu kupcu, da kupuje "mojster" rokavice za svoje "božanstvene" roke le pri njej. Seveda po meri. Nobene niso za te kraljevske oblike njegovih rok, čeprav jih imajo že toliko v zalogi.

Ivan je potreboval svoje roke za gosli, kakor je Grčar potreboval svoje za sekanje drv.

Začel sem opazovati svoje roke in sem prišel prav na žalostne misli. Na teh rokah ni bilo videti nič kaj posebnega: nič imenitnega, nič grobega, nič kaj posebno negovanega, seveda tudi nič kaj zanemarejenega — bile so to šape čisto navadnega lenuha, roke moža, ki se je s šestintridesetimi leti kot človek; ki živi od svojih obresti, dal upokojiti.

Ali naj ne bo človeku hudo pri takih mislih?

Če je Grčar takole klal štorovje, ni imel časa za misli, ki bi ga mučile; zvečer je utrujen in zadovoljen zlezal v svoje gnezdo, in če bo kdaj hotel res praznovati, ne potrebuje nič drugega, kakor da položi svoje roke na prsi v krsti iz pobarvanega smrekovega lesa.

(Dalje prih.)

ZVEZIN DAN V LEMONTU

(Nadaljevanje s 3. strani)

takrat se nam je odprla živa slika romarske poti v domovini.

Po blagoslovu pri Groti so se romarji podali k paviljonu, kjer jih je čakal obed, po starokrajškem načinu, kar zunaj na prostem pri mizah. — Ob drugi uri popoldne se je pričel program. Tu so nastopile glavne uradnice kot govornice. Ena najvažnejših točk programa je bila izročitev prve kampanjske nagrade — obesek, katerega je glavna predsednica Marie Prislund izročila predsednici podr. št. 20 ge. Emmi Planinšek. To nagrado si je omenjena podružnica v Jolietu pridobila ob času jubilejne kampanje, ker je pridobila kar 175 novih članic. — Dalje je glavna predsednica izročila prvo nagrado Mrs. Mary Terlep, blagajničarki zgoraj omenjene podružnice, katere se je izmed vseh najbolj odlikovala v omenjeni kampanji in ki je sama pridobila kar 105 novih članic v podružnico št. 20 v Jolietu. Njej je glavna predsednica podarila nagrado Zveze. Nadalje bila Mrs. Terlep izročena nagrada po lokalni predsednici Mrs. Planinšek krasna zapesna ura kot dar podružnice, toda gl. tajnica ji je pripela še "courage" v imenu podružnice. Na vsa ta odlikovanja se je Mrs. Terlep iskreno zahvalila in obljubila po svoji moči še nadalje sodelovati. — Ker je bila borba med blagajničarkami in tajnicami in zapisničarkami, je letos Mrs. Terlep vse premagala, ji je gl. blagajničarka Josephine Muster in prva nadzornica Mary Tomazin, izročile omenjeni zmagovalki svoj osebni dar. Mrs. Mary Lenich in Mrs. Mary Otoničar, so obljubile nagrado zapisničarki, katere pridobi največ novih članic. Ta čast je doletela Mrs. Josephine Erjavac, ki je zapisničarka podr. št. 20 ter so ji na odru izročile svoj lastni dar. — Ker je kegljaška skupina iz Jolietu od podr. št. 20 pred par meseci zmagala v kegljaški tekmi v So. Chicagi, je Mrs. Albina Novak, direktorica športa pri Zvezi, izročila kapitanici "National Bowling Champs of Zeza" Miss Josephine Ramuta. — Nastopile so tudi deklice mladinskega oddelka iz Jolietu v krasnih slovenskih narodnih nošah ter zaplesale narodne plesne in razne polke. Tudi deklica iz Oglesby, Shirley Dibel, je nastopila in pela ter igrala na harmoniko tako ljubko, da je morala večkrat ponoviti. Ta deklica je že večkrat prejela nagrade od radio postaje WLS za svojo umetnost. — Nastopila je tudi članica podr. št. 20 iz Jolietu Eileen Ferkol ter zaplesala "tap" in tudi pela več pesmi, kar je vzbudilo zanimanje navzočih. — Dalje je nastopil večbalni krožek podr. št. 20 v novih uniformah, ki je zbranim pokazal razne vaje. Ves ta nastop so vsi občudovali in burno aplavdirali. — "Domovina moj mili kraj" sta zapeli sestr. Mrs. Jennie Sprengel in Rose Jagodnik iz Rockdale, članici podr. št. 20. — Po predstavljanju vseh navzočih glavnih uradnic je bila poklicana na oder na željo gl. predsednice Mrs. Prislund tudi

Miss Katie Triller, predsednica podr. št. 16 iz So. Chicago. Ona je bila izmed prvih Zvezinih odbornic, ki je bila razun gl. preds. edina navzočih, ki je bila ob ustanovitvi Zveze pred 15 leti izvoljena za prvo glavno podpredsednico Zveze. Obema je občinstvo burno aplavdiralo v pozdrav. — Na oder so bile poklicane tudi druge uradnice raznih podružnic, kot Mrs. Frances Rupert, preds. podr. št. 14, Cleveland, O., Mrs. Anna Kameen, preds. podr. št. 7 v Forest City, Pa., ki je tudi glavna uradnica; Mrs. Mary Lenich iz Eveletha, Mrs. Mary Otoničar ter Mrs. Mary Tomazin glavne nadzornice; dalje predsednica in tajnica podr. št. 89 iz Oglesby, Ill., tajnica podr. št. 24 Mrs. Angela Strukelj iz La Salle, Ill., preds. in tajnica podr. št. 99 iz Elmhurst, Ill. Mrs. Rebel in Mrs. Volk, Mrs. Julia Mlaker od podr. št. 30 iz Aurora, Ill., predsednica in še nešteto drugih.

Ko sta še otroka naše članice podr. št. 20 zaigrala več poskočnih in veselih na boben in harmoniko, Ray in Mary Mutz, se je popoldanski program zaključil pod vodstvom glavne tajnice, katere se je zahvalila vsem romarjem in vsem, kateri so nastopili popoldne na programu, kakor tudi vsem, ki so kaj storili, da je bil ta Zvezin dan zopet tako uspešen, nakar je vsem skupaj želela veselo svidenje na Zvezin dan prihodnje leto.

Ker je bila vsa ta prireditve pod vodstvom podr. št. 2 iz Chicago in podr. št. 20 iz Jolietu in katere priprave so bile pod vodstvom predsednice podr. št. 20, Mrs. Emme Planinšek, ki je bila obenem Chairman te prireditve s prvo pomočnico Mrs. Mary Tomazin iz Chicago, glavno nadzornico in blagajničarko podr. št. 2, sta imeli največ dela in skrb, toda, sta imeli zanesljive in dobre odbore, ki so skrbeli vsak za svoje delo, da je bilo tako mogoče zadovoljiti vse navzoče.

Prišel je le prekmalu čas, ko so začeli odhajati prvi busi, napolnjeni z našimi romarji, ki so drug drugemu klicali "Zbogom" in nasvidenje. — Tako se je zopet letos zaključil Zvezin dan na ameriških Brezjah, kateri je eden izmed najboljših reklam naše slovenske ženske organizacije.

Josephine Erjavac

PRODAM

Dva flata zidano hišo po 5 sob vsak flat. Basement in velika lota. Cena je samo \$4,500.00. Hiša se nahaja na severni strani mesta.

Lesena hiša s petimi sobami, z basementom, dve lote, na Hamlin in 27th cesti, se prodaja za svoto \$4,500.00.

Zidana hiša s šestimi stano vanji (6 flatov). Najemnina nosi \$200.00 na mesec. Cena samo \$7,000.00.

Za podrobnosti vprašajte pri:

ANTON JORDAN
Slovenski prodajalec hiš in zemljišč.
2622 So. Harding, ave.,
Chicago, Ill.
Tel. LAWndale 7182.

HOPKINS IN STALIN

Harry Hopkins, upravitelj "Lend-Lease" zakona in poleg njega ruski diktator Josef Stalin, ki je postal v demokratičnem svetu popularen, odkar se dobro upira Hitlerju.

Pisano polje

J. M. Trunk

Hitler mešetari s Francozi

in Francozi s Hitlerem. Zanimljivo jim je poslal nekaj vojnih ujetnikov, morda za vojevanje ne sposobnih oficirjev. Sam Petain jih je prišel pozdravit. Bili so razčepani, izhujšani, sestradani... tragičen pogled. Menda so vsi jokali, Petain in senčne postavbe prišlecev. Vsak mora s Francozi simpatizirati. Da jih je tako zadelo. Kako pikanje ali sikanje ni na mestu.

Vzbujajo se mi pa spomini, ko sem imel l. 1918 in 1919 s Francozi precej opravkov. Od nekaj rad opazujem. Nekaj tednov sem bil doli v Dubrovniku. Že radi moje naloge sem prišel v dotiko s Francozi, ki so se smatrali za edine zmagovalce. Še srbski oficir, ki je šel z menoj, se je moral globoko prikloniti, in niti priporočilo srbskega poveljnika v Dubrovniku ni nič izdalo. Francozi vsaj tam doli in tedaj so se obnašali, kakor bi Srbov ne bilo. Med srbskimi oficirji sem čul sicer prikriti, a ogorčene opazke o francoski oholosti. Osebo se mi je pripetilo, da bi mi prisolil francoski fantek (poilu), komaj šestnajstleten dečko, zaušnico, ker v veži nisem takoj snel klobuka! Visoko in silno visoko so nosili glave.

Pozneje sem še veliko bolj prišel s Francozi v dotiko tako v Parizu, kakor na Koroškem. Bili so Francozi na naši strani, Angleži so se držali kakor bi imeli marele v hrbtu, ampak nesejočni Francozi nikakor niso bili. Pri vsakem koraku se je prikazalo kopito lastnih francoskih interesov. Ako niso videli takih interesov in je šlo le za idealno stran so bili hudo zapeti in se zvijali, glave so nosili visoko po zmagi.

Vsaj zdaj so glave povešane, solze tečejo po licih... simpatiziramo s Francozi v poiznanju, ampak spomini so spomini.

Pravim, da rad opazujem.

Malo prihajam s stiko z drugimi, tupatam pa le nanese. Kaj kdo je, ni treba vsakemu navzeati na nos, seve zatajiti se nihče ne sme. Nemec ima vsakega za Nemca, ako nemško razume. Pustim mu, tem lažje opazujem. Ker mislijo, da imajo Nemce pred seboj, izprazni svoja srca. Strašna zagrizenost se med temi Nemci opazuje. Poznajo edinole Hitlerja, vse drugo je dim.

Družina je takale: oče je bil priseljenec od Rena, katoličan, mati Irka, dobra in premožna družina. Kakor naravno, otroci razumejo le kako posamezno nemško besedo, ampak o irski polovici ni niti duha ne sluha, malo le je nekega amerikanizma, pač pa

vse polno fanatičnega heilhitlerizma. Značilno pri tem je, kako se med le polovičnimi Nemci ohranjuje nemško narodno mišljenje. Opazujem in pogostoma pobesim glavo, ker opazujem tudi, kakor je med Slovani glede narodne zavednosti.

Pobesim glavo. Pred letom šele je prišla sem za možem. Vsa leta je preživela pod Jugoslavijo, je inteligentna, izobražena, razume in se briga. Ampak po komaj letnem bivanju tu hoče le angleško govoriti, dasi je angleščina taka, da bi še pes cvilil, in jaz sam nisem posebno podkovan v tišmentani angleščini. Vse iz Jugoslavije je izginilo, šlo preko nje brez najmanjšega sledu, še neka mrznja se pojavlja nad vsem, kar bi količkaj cikalno na narodno mišljenje ali vsaj na narodno zavednost.

Tako je pri Nemcih in tako je pri Slovcih in Slovanih sploh. Nemec se ne izgubi lahko, dasi niti govoriti ne zna nemško, Slovenec žlobudra tuj jezik, ko ga ne ume, slovenščina, katero edinole ume, mu mrzi. Ni čuda, da je toliko petokoloncev med Nemci vseposod celo po več generacijah, pri Slovanih pa že prva generacija izgine kakor kafa. In primeroma je Nemcev le peščica, Slovanov pa ko listja, trave. Slovani bodo gnojili drugim, dokler jih ne bo srečala pamet, ako jih sploh kdaj bo, da morajo ostati kar so po naravi.

PORTUGALSKO KATOLIKO CASOPISJE

Iz Lizbone poročajo: S tem, da se je na Portugalskem pojavilo versko življenje, se je povečalo tudi delovanje katoliškega časopisja. Prestolnica — Lizbona — ima dva katoliška dnevnika; eden teh je znan list "Novi dades", ki je vanj sedanji poglavar države dr. Salazar svoje dni kot univerzitetni profesor v Coimbri pisal svoje gospodarske članke. Tudi drugod po Portugalskem začnejo izhajati katoliški dnevniki tedniki in mesečniki. Eden mesečnikov izhaja v nakladi 348 tisoč izvodov. Sleherna skupina katoliških mladinskih organizacij ima svoje glasilo. Socialnogospodarski urad katoliške Cerkve izdaja vsakih štirinajst dni list "Delavec," ki ima že 10.000 naročnikov.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

ROJAKI SLOVENC!
KADAR želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.
Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerno, delo jamčeno, postrežba solidna. Se pripravim!
Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V vašo korist bo.
Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci, slovenska družina in slovenski podjetje, naročite svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, družine in druge, LENO in POČENI.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENC

1849 West Cermak Road, Tel. Canal 5844 Chicago, Illinois